CZU: [373.016:373.015.325]:303.433.2 **https://doi.org/10.59295/sum5(185)2025_28**

CURRICULUMUL ȘCOLAR ȘI DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A ELEVILOR: STUDIU BAZAT PE VIZIUNEA PROFESORILOR

Angela POTÂNG,
Universitatea de Stat din Moldova

Acest articol reflectă rezultatele unui studiu care investighează percepțiile cadrelor didactice vizând influența curriculumului școlar asupra dezvoltării socio-emoționale a elevilor, utilizând un chestionar aplicat pe un eșantion de 270 de profesori. Aproximativ 68,5% dintre respondenți observă frecvent semne de stres și anxietate cauzate de cerințele școlare. În ceea ce privește creativitatea și gândirea critică, 68,4% dintre profesori consideră că curriculumul le promovează, însă există spațiu pentru îmbunătățiri. Dezvoltarea abilităților sociale și colaborative este percepută ca fiind susținută de curriculum de către 69,6% dintre profesori, iar 72,6% afirmă că curriculumul contribuie la menținerea motivației elevilor, deși într-o măsură adecvată, dar nu maximă. Studiul evidențiază nevoia unor ajustări pentru a reduce stresul, a stimula creativitatea și a spori relevanța curriculumului pentru dezvoltarea holistică a elevilor.

Cuvinte-cheie: *curriculum școlar, dezvoltare socio-emoțională, percepții ale cadrelor didactice, abilități sociale, motivație, chestionar.*

THE SCHOOL CURRICULUM AND STUDENTS' SOCIO-EMOTIONAL DEVELOPMENT: A STUDY BASED ON TEACHERS' PERSPECTIVES

This article reflects the results of a study investigating teachers' perceptions of the school curriculum's influence on students' socio-emotional development, using a questionnaire applied to a sample of 270 teachers from various regions. Approximately 68.5% of respondents frequently observe signs of stress and anxiety caused by school demands, highlighting the need to reassess workloads. Regarding creativity and critical thinking, 68.4% of teachers consider that the curriculum promotes these aspects, though there is room for improvement. The development of social and collaborative skills is perceived to be supported by the curriculum by 69.6% of teachers, while 72.6% state that the curriculum contributes to maintaining students' motivation, albeit to an adequate but not optimal extent. The study emphasizes the need for adjustments to reduce stress, foster creativity, and enhance the curriculum's relevance to students' holistic development.

Keywords: *school curriculum, socio-emotional development, teachers' perceptions, social skills, motivation, questionnaire.*

Introducere

În literatura pedagogică actuală, conceptul de curriculum este definit în multiple moduri, fără a exista un consens generalizat. Unele definiții îl descriu ca ansamblul documentelor școlare care ghidează conținuturile și activitățile de predare-învățare, în timp ce altele subliniază integrarea proceselor educaționale și a experiențelor de învățare, directe sau indirecte, prin care elevii trec în timpul școlarizării. O altă perspectivă consideră curriculumul ca totalitatea experiențelor de învățare implicite și explicite, ce contribuie la formarea și dezvoltarea elevilor în context educațional [1].

Curriculumul școlar reprezintă nucleul procesului educațional, ghidând activitățile de predare-învățare și asigurând coerența și relevanța educației pentru formarea elevilor. Acesta este un instrument strategic ce reflectă valorile, obiectivele și prioritățile unui sistem educațional. Prin intermediul disciplinelor incluse, elevii își dezvoltă cunoștințele academice, abilitățile sociale, competențele emoționale, gândirea critică și creativitatea. Așa dar, în sens larg, curriculumul, reprezintă totalitatea proceselor și experiențelor de învățare prin care elevul trece pe parcursul școlarizării. În sens restrâns, acesta include ansamblul structurat al documentelor reglatorii care definesc traseul educațional oferit de școală.

Dimensiunea psihologică a curriculumului influențează în mod direct proiectarea, implementarea și evaluarea curriculumului, impunând necesitatea unui cadru flexibil, capabil să răspundă particularităților psihologice ale elevilor. Adaptarea situațiilor de învățare trebuie să țină cont de caracteristicile cognitive, afective și motivaționale ale elevilor, de ritmurile individuale de dezvoltare, stilurile de învățare și nivelul de autonomie în procesul educațional. Conținutul curriculumului privind dezvoltarea socio-emoțională a elevilor, se manifestă în mai multe direcții:

- dezvoltarea competențelor de autoreglare emoțională și motivație intrinsecă, care le permit elevilor să își gestioneze învățarea, să fie reziliențiîn fața eșecurilor și să exploreze soluții creative în diverse contexte;
- cultivarea inteligenței emoționale, empatiei și abilităților sociale, care sunt foarte importante pentru construirea relațiilor interpersonale armonioase, atât în familie, cât și în societate;
- dezvoltarea conștiinței etice și morale, a respectului pentru diversitate și a capacității de a gestiona conflictele în mod constructiv, contribuind la o societate incluzivă și echitabilă;
- formarea unei mentalități de autodezvoltare (growth mindset), care încurajează perseverența, autoreflexia și dorința de autodepășire, elemente fundamentale pentru succesul personal și profesional;
- dezvoltarea sentimentului de responsabilitate socială, prin participarea activă la viața comunității și conștientizarea impactului acțiunilor individuale asupra societății și mediului înconjurător.

Subiectul privind dimensiunea socio-emoțională abordată în curriculumul școlar a fost studiat de autorii Stavrou, P. D. și Kourkoutas, E. (2017), care consideră că acțiunile / intervențiile realizate de orice profesor la nivel de clasă pot varia în funcție de nevoile copiilor. Aceste acțiuni/ intervenții se pot clasifica în următoarele categorii:

a) acțiuni / intervenții care promovează comportamente pozitive, cum ar fi respectarea regulilor;

b) acțiuni / intervenții care vizează prevenirea comportamentelor problematice, precum vorbitul în momente nepotrivite și conflictele fizice;

c) acțiuni/ intervenții care dezvoltă abilități sociale și emoționale, precum rezolvarea conflictelor și a problemelor;

d) acțiuni / intervenții menite să prevină escaladarea furiei și a reacțiilor agresive. [2]

Dezvoltarea socio-emoțională trebuie să fie o componentă centrală în curricula școlară, deoarece aceasta sprijină dezvoltarea unei identități personale sănătoase și permite elevilor să învețe cum să-și gestioneze emoțiile, să stabilească relații de sprijin și să ia decizii responsabile în viața personală.

Metodologia cercetării

Studiul dat reprezintă o cercetare de tip non-experimental, orientată spre analiza situației reale din școli privind percepțiile cadrelor didactice cu privire la influența curriculumului școlar asupra dezvoltării psihologice a elevilor. Prin această abordare, s-a urmărit conturarea unei imagini cât mai obiective asupra modului în care profesorii percep impactul proceselor educaționale asupra dezvoltării elevilor, luând în considerare diversitatea contextelor școlare și experiențele didactice.

Scopul cercetării este de a analiza percepția cadrelor didactice asupra influenței curriculumului asupra dezvoltării socio-emoționale a elevilor și asupra bunăstării acestora.

Caracteristici ale eșantionului**:** au fost incluse 270 de cadre didactice, selectate din mai multe școli situate în toate regiunile țării. Profesorii chestionați predau diverse discipline școlare și activează la nivelurile de învățământ corespunzătoare claselor a V-a până la a IX-a. De asemenea, eșantionul este caracterizat printr-o diversitate în ceea ce privește experiența didactică, de la 2ani, până la 35 de ani, asigurând astfel o reprezentativitate largă pentru analiza realizată.

Procedura: aplicarea chestionarelor s-a desfășurat în format online, utilizând platforma *Google Forms*. Această metodă a fost aleasă pentru a facilita accesul participanților din diverse regiuni și pentru a asigura o administrare eficientă a instrumentului de cercetare. Pe tot parcursul procesului, s-a respectat principiul anonimatului participanților, oferindu-le acestora siguranța confidențialității datelor furnizate.

Procesul de elaborare a chestionarului

Acest chestionar a fost elaborat utilizând o abordare centrată pe utilizator, având la bază modele teore-

tice și empirice din domeniul psihologiei educaționale. Instrumentul a fost creat cu scopul de a colecta date relevante și precise referitoare la impactul curriculumului școlar asupra dezvoltării psihologice și bunăstării emoționale ale elevilor. În elaborarea acestuia am ținut cont de principiile metodologice principale privind etapele construcţiei chestionarului. [3] Astfel, am parcurs trei faze distincte: studierea cercetărilor existente privind efectele curriculumului asupra elevilor, cu accent pe aspecte emoționale și sociale; conceperea întrebărilor într-o manieră clară, accesibilă și relevantă pentru publicul țintă; testarea inițială a chestionarului pentru a evalua comprehensibilitatea și relevanța întrebărilor, urmată de ajustări în funcție de feedback.

Chestionarul are scopul de a evalua percepția/ viziunea/ opinia profesorilor privind impactul curriculumului asupra dezvoltării emoționale și sociale a elevilor, precum și asupra stării lor de bine. Acesta include 6 întrebări cu răspunsuri de tip opțiuni multiple, iar fiecare întrebare vizează un aspect specific al influenței curriculumului asupra elevilor. Astfel, chestionarul este structurat pe următoarele categorii de itemi:

1. Dimensiunea *dezvoltarea emoțională*, care măsoară percepțiile cadrelor didactice privind contribuția curriculumului la sănătatea emoțională a elevilor;
2. Dimensiunea *stres și anxietate*, care evaluează frecvența cu care profesorii observă semne de stres sau anxietate la elevi datorită cerințelor curriculumului;
3. Dimensiunea *creativitate și gândire critică* explorează în ce măsură curriculumul promovează dezvoltarea acestor abilități;
4. Dimensiunea *abilități sociale și colaborative* identifică percepția profesorilor privind impactul curriculumului asupra dezvoltării abilităților sociale și colaborative ale elevilor;
5. Dimensiunea *motivație și interes pentru învățare* evaluează opinia cadrelor didactice privind efectul curriculumului asupra menținerii motivației și interesului elevilor pentru învățare;
6. Dimensiunea *pregătirea pentru viață și carieră* determină în ce măsură curriculumul poate contribui la pregătirea elevilor din punct de vedere emoțional și psihologic pentru viață și carieră.

Itemii sunt concepuți astfel încât să ofere o interpretare clară a nivelului de influență al curriculumului asupra fiecărei arii evaluate. Răspunsurile sunt codificate pe o scală de la „da” la „nu” sau de la „foarte des” la „niciodată”, facilitând o interpretare ușoară a datelor și evidențiind zonele în care curriculumul are cel mai mare impact sau unde ar putea fi necesare îmbunătățiri. Interpretarea rezultatelor va permite identificarea aspectelor curriculumului care sunt percepute ca benefice pentru dezvoltarea psihologică a elevilor și a celor care necesită ajustări pentru a sprijini mai bine starea lor emoțională și socială.

Rezultate obținute și interpretarea lor

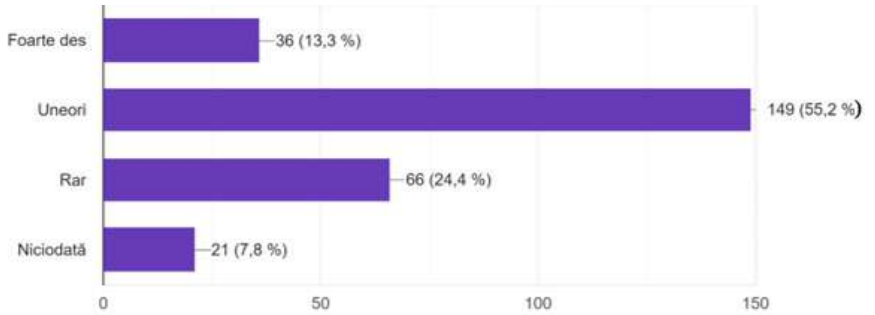
În urma administrării chestionarului datele au fost centralizate și codificate, urmând a fi analizate cantitativ și comparativ pentru a identifica tendințele și percepțiile cadrelor didactice privind impactul curriculumului asupra elevilor.

Rezultatele pentru dimensiunea dezvoltarea emoțională reflectă percepțiile cadrelor didactice privind contribuția curriculumului la sănătatea emoțională a elevilor. Conform răspunsurilor la întrebarea „Curriculumul contribuie la dezvoltarea emoțională sănătoasă a elevilor?”, majoritatea profesorilor (60%) consideră că curriculumul are un impact semnificativ asupra dezvoltării emoționale a elevilor. Un procent de 39,6% dintre cadrele didactice consideră că acest impact este parțial, în timp ce doar 1,1% dintre profesori nu percep nicio contribuție a curriculumului la sănătatea emoțională a elevilor. Aceste rezultate sugerează o percepție generală favorabilă privind influența curriculumului asupra dezvoltării emoționale, deși există și o parte semnificativă de profesori care consideră că efectele sunt mai moderate.

Tematica influenței curriculumului asupra dezvoltării emoționale a elevilor este una complexă și diversă, fiind abordată în multiple teorii și modele din psihologia educațională. Un exemplu semnificativ este Modelul invățării social – emoționale *CASEL* sau învățarea colaborativă dintre aspectul adademic, social si emoțional, elaborat de autorii M. J. Elias, J. E. Zins și P. A. Graczyk, care subliniază importanța învățării sociale și emoționale pentru dezvoltarea sănătoasă a elevilor. Acest model propune un curriculum care integrează abilități de gestionare a emoțiilor, relaționare și rezolvare de conflicte, contribuind astfel la creșterea

bunăstării emoționale a elevilor [4, 5]. Un alt model relevant este *PERMA,* elaborat de catre psihologul american M. Seligman, care pune accent pe cinci componente esențiale ale stării de bine: emoții pozitive, angajament, relații, sens și realizări. Acestea sunt toate influențate de curriculumul școlar și modul în care acesta sprijină dezvoltarea competențelor emoționale ale elevilor, în vederea unui echilibru între viața personală și succesul educațional. [6]. De asemenea, în cercetările mai recente, *modelul stării de bine în școală*, elaborat și promovat de A. Konu și M. Rimpela în Finlanda, oferă o abordare holistică a influenței mediului educațional asupra sănătății mintale și emoționale a elevilor. Acesta evidențiază importanța unui curriculum echilibrat, care să integreze nu doar cunoștințele academice, ci și aspecte ale dezvoltării emoționale și sociale. [7] În Republica Moldova, în *Ghidurile metodologice de elaborare a curriculumului,* de asemenea, este reflectă importanța dezvoltării emoționale sănătoase a elevilor prin diverse abordări și recomandări.

Dimensiunea „Stres și anxietate" reflectă percepția profesorilor asupra frecvenței cu care elevii manifestă semne de stres și anxietate generate de cerințele curriculumului. Rezultatele obținute de la 270 de profesori la întrebarea „Cât de frecvent observați semne de stres sau anxietate la elevi din cauza cerințelor curriculumului?" se repartizează astfel:

Cît de frecvent observați semne de stres și anxietate la elevi cauzate de cerințele curriculumului?
(270 răspunsuri)

Figura 1. Percepția profesorilor asupra frecvenței semnelor de stres și anxietate la elevi cauzate de cerințele curriculumului

Datele din fig. 1. se repartizează astfel:

- *Foarte des* au răspuns 36 de profesori, ce presupune 13,3%. Acest rezultat indică faptul că semnele de stres și anxietate sunt observate frecvent, ceea ce subliniază o problemă persistentă în rândul elevilor;
- *Uneori* au răspuns 149 de profesori, adică 55,2% raportează că observă astfel de semne ocazional, sugerând că aceste manifestări sunt prezente în mod constant, dar nu la toți elevii sau în toate situațiile;
- *Rar* au răspuns 66 de profesori ceea ce presupune 24,4%. Ei consideră că stresul și anxietatea apar doar în anumite circumstanțe punctuale;
- *Niciodată:* au răspuns 21 de profesori (7,8%). Ei nu au observat semne de stres sau anxietate la elevi legate de cerințele curriculumului.

Analizând datele cantitative obținute, putem observa că, majoritatea profesorilor (68,5%) (categorie cumulativă „foarte des" și „uneori") constată că stresul și anxietatea sunt fenomene prezente și relevante în viața școlară a elevilor, fiind cel mai probabil legate de volumul mare de sarcini școlare, gradul de complexitate a materiei, evaluări solicitante sau complexe, nevoia de a respecta termene stricte, etc. Un procentul semnificativ de cadre didactice (24,4%) sugerează că unii elevi pot fi mai puțin afectați, fie datorită abilităților personale de gestionare a stresului, fie datorită sprijinului din partea profesorilor și părinților. Doar 7,8% dintre profesori nu observă astfel de manifestări, indicând fie o percepție redusă asupra acestor semne, fie un mediu de învățare mai puțin stresant pentru elevi. Rezultatele evidențiază faptul că stresul și anxietatea cauzate de cerințele curriculumului sunt o problemă prevalentă în sistemul educațional, cu potențial impact asupra sănătății lor emoționale și fizice, asupra performanțelor academice ale elevilor, asupra capacității de a se adapta cerințelor școlare. Pentru a preveni situația data e recomandabil reevaluarea volumului și complexității sarcinilor, asigurând un echilibru între provocare și capacitatea elevilor de a le gestiona, implementarea unor programe școlare care să ajute elevii să dezvolte abilități de gestionare a

stresului și anxietății, precum și promovarea unei comunicări eficiente între profesori, părinți și elevi pentru a identifica și aborda sursele de stres.

Întrebarea „Curriculumul actual promovează dezvoltarea creativității și a gândirii critice în rândul elevilor?” explorează percepțiile profesorilor asupra modului în care curriculumul contribuie la formarea unor competențe esențiale în procesul educațional modern. Analiza detaliată a răspunsurilor obținute de la 270 de profesori relevă următoarele că faptul, că o majoritate semnificativă a profesorilor (68,5%) percepe curriculumul ca fiind favorabil dezvoltării creativității și gândirii critice. Această opinie pozitivă poate fi determinată de mai mulți factori, cum ar fi integrarea activităților innovative, promovarea flexibilității, existența unor sarcini care încurajează elevii să găsească soluții creative la probleme. Curriculumul include exerciții care stimulează analiza, evaluarea și luarea deciziilor bazate pe argumente logice. De asemenea, utilizarea metodelor didactice centrate pe elev (proiecte, dezbateri, studii de caz) facilitează dezvoltarea creativității și a gândirii critice.

Un procent mai mic de profesori (31,1%) consideră că, deși există elemente în curriculum care promovează aceste abilități, ele sunt insuficiente sau limitate. De exemplu, în cazul când accentul mai mare este pus pe acumularea de cunoștințe teoretice decât pe aplicarea practică a acestora. De asemenea, programul încărcat poate împiedica implementarea activităților care dezvoltă aceste abilități. Un număr foarte redus de profesori (1,1%) consideră că curriculumul nu promovează deloc creativitatea și gândirea critică. Această percepție poate reflecta rigurozitatea excesivă a curriculumului**,** sarcini preponderent standardizate și accentul pe reproducerea cunoștințelor, în detrimentul inovației. Unele cadre didactice pot simți că nu au pregătirea sau sprijinul necesar pentru a implementa strategii de predare care să promoveze aceste competențe.

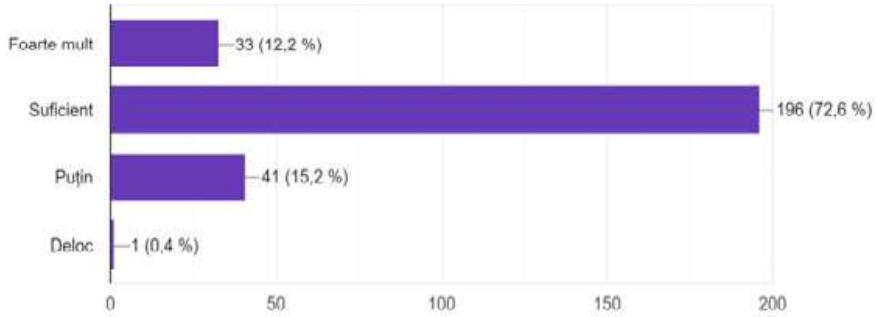
Rezultatele la această dimensiune sugerează că, în general, curriculumul actual din învățământul analizat este perceput ca favorizând dezvoltarea creativității și a gândirii critice, dar există spațiu pentru îmbunătățiri.

Dimensiunea „Abilități sociale și colaborative” explorează percepția profesorilor privind modul în care curriculumul sprijină dezvoltarea acestor competențe esențiale pentru integrarea elevilor în societate și pentru colaborarea eficientă în diferite contexte. Răspunsurile la întrebarea „Considerați că curriculumul favorizează dezvoltarea abilităților sociale și colaborative?” sunt distribuite astfel: majoritatea profesorilor (69,6%) percep curriculumul ca fiind un factor pozitiv în dezvoltarea abilităților sociale și colaborative. Curriculumul include activități care încurajează colaborarea între elevi, cum ar fi proiectele de echipă, dezbaterile sau sarcinile colective. Prin conținuturile incluse în curriculumul sunt promovate valorilor sociale**,** fiid acordată atenție educației civice, empatiei și respectului reciproc în cadrul disciplinelor. Profesorii folosesc metode didactice care implică elevii în dialog și cooperare, favorizând astfel dezvoltarea relațiilor interpersonale.

În schimb, 30% de profesori consideră că, deși curriculumul sprijină abilitățile sociale și colaborative, acest sprijin este limitat sau incomplet. Motivele pot fi: accentul insuficient pe competențele sociale atunci când curriculumul se concentrează mai mult pe obiective cognitive și mai puțin pe dezvoltarea abilităților interpersonale sau atunci când activitățile de grup sau de cooperare sunt incluse sporadic, fără a fi integrate sistematic în toate disciplinele. Foarte puțini profesori (2 respondenți) consideră că curriculumul nu contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și colaborative. Acest punct de vedere poate reflecta situația când accentual este pe performanță individuală. În unele cazuri, poate fi și presiunea pentru rezultate academice, care poate diminua importanța colaborării.

Rezultatele arată că, în general, curriculumul din sistemul analizat este perceput ca având un impact pozitiv asupra dezvoltării abilităților sociale și colaborative, însă trebuie să devină mai consistent și mai bine susținut prin resurse și practici pedagogice pentru a maximiza impactul asupra elevilor.

Dimensiunea „Motivație și interes pentru învățare” evaluează percepția cadrelor didactice asupra influenței curriculumului asupra motivației și interesului elevilor pentru învățătura lor. Răspunsurile obținute la întrebarea „În ce măsură curriculumul actual contribuie la menținerea motivației și interesului elevilor pentru învățare?” reflectă modul în care profesorii consideră că structura și conținutul curriculumului sprijină aceste aspecte fundamentale ale procesului educațional. Răspunsurile obținute la această dimensiune sunt reflectate în fig. 2.

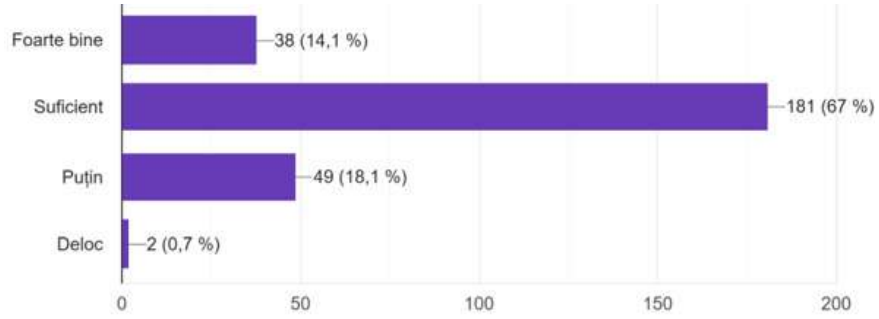
În ce măsură curriculumul actual contribuie la menținerea motivației și interesului elevilor pentru învățare?
(270 răspunsuri)

Figura 2. Percepția cadrelor didactice asupra contribuției curriculumului la menținerea motivației și interesului elevilor pentru învățare

Datele din fig. 2. relevă că un procent mic de profesori (12,2%) consideră că curriculumul actual sprijină într-o măsură semnificativă menținerea motivației și interesului elevilor. În această viziune, curriculumul include activități și teme variate care sunt atractive și motivante pentru elevi și au un impact pozitiv asupra interesului acestora. Majoritatea profesorilor (72,6%) consideră că curriculumul contribuie într-o măsură adecvată, dar nu maximă, la menținerea motivației și interesului elevilor. În timp ce sunt incluse activități interesante și conținut relevant, există încă loc pentru a face curriculumul mai atractiv și mai interactiv. În unele cazuri, curriculumul poate pune prea mult accent pe învățarea teoretică și prea puțin pe aspectele creative sau exploratorii care ar putea stimula interesul elevilor. Realitatea arată că deși profesorii utilizează metode variate, resursele pentru a sprijini elevii să rămână motivați pot fi insuficiente sau inadecvate în anumite domenii. Un procent de 15,2% profesori consideră că impactul curriculumului asupra menținerii motivației și interesului elevilor este doar modest. Uneori elevii pot percepe materialul didactic ca fiind prea generalizat sau nepotrivit pentru nevoile și interesele lor. De asemenea, dacă metodele predării nu sunt suficient de inovative sau nu implică elevii în mod activ, acest lucru poate duce la scăderea interesului pentru învățare. Un număr foarte mic de profesori (0,4%) consideră că curriculumul nu contribuie deloc la menținerea motivației și interesului elevilor.

În general, curriculumul actual este perceput ca având un impact pozitiv, dar nu maxim, asupra motivației și interesului elevilor. Majoritatea cadrelor didactice consideră că există loc de îmbunătățiri, în special în ceea ce privește diversificarea activităților și personalizarea învățării.

Dmensiunea „Pregătirea pentru viață și carieră din punct de vedere emoțional și psihologic" evaluează percepția profesorilor privind măsura în care curriculumul actual sprijină elevii în dezvoltarea competențelor emoționale și psihologice necesare pentru viață și carieră. Răspunsurile la întrebarea „În ce măsură credeți că curriculumul actual îi pregătește pe elevi pentru viață și carieră din punct de vedere emoțional și psihologic?" sunt reflectate în fig. 3.

În ce măsură curriculumul actual contribuie la pregătirea elevilor pentru viață și carieră din punct de vedere emoțional și psihologic?
(270 răspunsuri)

Figura 3. Percepția cadrelor didactice asupra contribuției curriculumului la pregătirea elevilor pentru viață și carieră din punct de vedere emoțional și psihologic

Datele arată că un procentajul relativ scăzut (14,1%) din profesori consideră că curriculumul oferă un sprijin puternic în pregătirea elevilor pentru viață și carieră, iar majoritatea profesorilor (67%) sunt de părere că curriculumul contribuie într-o măsură adecvată, dar nu optimă. Acest rezultat indică faptul că există elemente ale curriculumului care sprijină dezvoltarea emoțională și psihologică, dar mai pot fi aduse

îmbunătățiri. 18,1% dintre profesori percep curriculumul ca fiind insuficient în pregătirea elevilor pentru viață din punct de vedere emoțional și psihologic. Aceste percepții pot fi cauzate de resursele limitate sau metodele de predare tradiționale care nu abordează în mod direct aceste dimensiuni. Numărul foarte mic al celor care consideră că curriculumul nu are niciun impact subliniază o perspectivă extrem de critică, care poate reflecta experiențe individuale negative sau o lipsă totală de resurse dedicate în anumite contexte educaționale.

Concluzii

Curriculumul trebuie să adopte o perspectivă holistică asupra copilului, integrând nu doar obiectivele academice, ci și aspecte esențiale ale dezvoltării socio-emoționale, astfel încât să sprijine formarea unor abilități precum empatia, autoreglarea emoțională și relaționarea pozitivă cu cei din jur. Necesitatea includerii dimensiunii socio-emoționale, reese și din situația reală din școli, având în vedere, că profesorii se confruntă tot mai des cu numeroase provocări în diverse domenii, în special în cele legate de problemele comportamentale ale elevilor și de bunăstarea lor psihologică.

Bibliografie:

1. GUȚU Vl., GREMALSCHI A., ANDRITCHI V., ȚÎBULEAC A., *Conceptul Dezvoltării Curriculumului Școlar.* file:///D:/CURRICULUM%20proiect/concept-26-aprilie compressed_6630a85a97a2e.pdf
2. STAVROU, P.D., KOURKOUTAS, E., *School Based Programs for Socio-emotional Development of Children with or without Difficulties: Promoting Resilience.* In: *American Journal of Educational Research*, vol. 5, no. 2 (2017): 131-137. doi: 10.12691/education-5-2-4.
3. DINCĂ, M., MIHALCEA, A. *Metode de cercetare în psihologie*. București: Editura Universitară, 2016, pag. 95-98.
4. CASEL. (2003). *Safe and Sound: An Educational Leader's Guide to Evidence-Based Social and Emotional Learning Programs. Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL)*
5. ELIAS, M. J., ZINS, J. E., WEISSBERG, R. P., FREY, K. S., GREENBERG, M. T., HAYNES, N. M., KESSLER, R., SCHWABSTONE, M. E., SHRIVER, T. P. (1997). *Promoting social and emotional learning: Guidelines for educators. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.*
6. SELIGMAN, M. E. P. (2011). *Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being.* Free Press.
7. RODAWELL. (2019). *Starea de bine*. Retrieved from https://rodawell.fpse.unibuc.ro/modelul-rodawell/starea-de-bine/

N. B.: *Articolul a fost elaborat în cadrul subprogramului ”Teoria şi metodologia monitorizării şi dezvoltării continue şi ciclice a curriculumului şcolar”, cifrul 01.14.01,*

Date despre autor:
Angela POTÂNG, doctor în psihologie, conferențiar universitar, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova.
E-mail: angela.potang@usm.md
ORCID: 0000-0001-9849-8457

Prezentat: 28.02.2025